Contributed by Freddy De Pauw
woensdag, 02 maart 2011 - Last Updated vrijdag, 04 maart 2011

In Duitsland was er bij de Groenen altijd al een spanning tussen ‘fundi’s’ en ‘realos’, indertijd praktisch beslecht toen ze met de sociaal-democratische SPD in de regering stapten. In Frankrijk wringt het in de aanloop naar de presidentsverkiezingen steeds meer tussen diverse stromingen. In België krijgt Ecolo het verwijt "te royalistisch en katholiek" te zijn (Josy Dubié die eruit stapte). In Brussel regeert Groen met rechts. In Nederland schaart Groen Links zich tegen de achterban in achter een verlenging van de militaire missie in Afghanistan. In Ierland regeerden ze met de reactionaire Fianna Fail. Hoe links is groen in Europa?

In Nederland en België gaan we er vanuit dat respectievelijk Groen Links en Groen! en Ecolo links staan. Evident is dat niet.

Met de financiële en politieke crisis in Ierland kreeg een ruimer publiek er hoogte van dat de Ierse groenen tot eind vorig jaar mee regeerden, samen met de zeer conservatieve Fianna Fail. Al stapten de Greens uit de regering, ze dragen mee verantwoordelijkheid voor die enorme financiële kater waar de Ierse werkende bevolking moet voor opdraaien. Zij waren sinds 2007 voor de Fianna Fail nodig om met hun zes zetels aan een regeringsmeerderheid te geraken. De groenen kwamen in 2008 in een lastig parket toen hun minister het inschrijvingsgeld voor studenten op 11.000 euro bracht. Het massaal studentenprotest leidde ertoe dat de groenen zich van die maatregel distantieerden en zo beletten dat die maatregel er kwam.

De Ierse Greens plaatsen zichzelf in het politieke "centrum", net zoals in talrijke andere landen.

Ook in Finland zit de Groene Liga sinds 2007 in een regering met conservatieven en liberalen. Hun voorzitter, Anni Sinnemäki, is er minister van Tewerkstelling.

De groenen staan momenteel erg sterk in Duitsland waar ze acht jaar in de Bondsregering zaten onder Bondskanslier Schröder waarin de leider van Die Grüne, Joschka Fischer, minister van Buitenlandse Zaken werd. Die steunde in 1999 Duitse deelname aan de oorlog om Kosovo en hij stond ook achter het sturen van Duitse troepen naar Afghanistan, standpunten die bij een groot deel van de achterban wrevel veroorzaakten.

De Duitse groenen zijn sindsdien nog meer naar het centrum opgeschoven. Ze vormden in Hamburg een coalitie met de christen-democratische CDU (ze braken die vorig jaar op). Samenwerking met Die Linke sluiten ze uit. Met het oog op belangrijke deelstaatverkiezingen richten ze zich meer en meer op ontgoochelde christen-democratische en liberale kiezers. Ze doen dat blijkbaar met succes, want peilingen voorspellen hen grote winst in Baden-Württemberg en Berlijn. De zuidelijke deelstaat Baden-Württemberg is een bolwerk van de christen-democraten. Maar een project voor een enorm station in Stuttgart heeft zeer veel weerstand opgewekt en de groenen hebben dat protest sterk

ondersteund. Tegelijk pakken ze uit met een gematigd imago, al blijven Die Grüne trouw aan de kern van hun programma, met voorop de inzet voor hernieuwbare energie en tegen de verlenging van de vergunningen voor kerncentrales. In de campagne doen ze hun best van een radicaal imago af te raken – behalve waar het om milieuthema's gaat die absolute voorrang krijgen op sociale kwesties. Of om internationale kwesties waarin de Duitse groenen sinds Fischer "mainstream" zijn geworden.

Mainstream, meegaand, gaat ook op voor Groen Links in Nederland. In de Tweede Kamer schaarde Groen Links zich achter een verlenging van de Nederlandse militaire missie in Kunduz, Afghanistan. Een missie die gemakshalve niet als militair wordt bestempeld zodat Groen Links in de Kamer zijn tien noodzakelijke stemmen kon leveren, terwijl de rest van links tegen stemde. Ook het congres van Groen Links heeft "zijn treurnis" over die houding uitgesproken, maar de hoogste partijleiding trok zich daar niets van aan, zij is immers door het congres niet weggestemd. Het staat wel haaks op de interne democratie die Groen Links zegt voor te staan. Maar de leiding van Groen Links is tot toegevingen bereid om kans te maken op regeringsdeelname. De erfgenamen van de communistische CPN en de links-socialisthische PSP schuiven stapsgewijs naar het centrum.

In Frankrijk heeft de fusie tussen Les Verts en Europe Ecologie het spectrum van groen nog een stuk breder gemaakt. Sommigen leunen dicht aan bij de NPA (de trotskistische Nouveau Parti Anticapitaliste) en de Parti de Gauche. Een boegbeeld zoals Daniel Cohn-Bendit vindt dan weer dat de groenen beter geen eigen kandidaat hebben bij de presidentsverkiezingen van volgend jaar, zeker niet als de kandidaat van de socialistische PS Dominique Strauss-Kahn (DSK), huidig voorzitter van de kapitalistische waakhond IMF, zou zijn. De meningsverschillen hebben al tot een crisis binnen de groene federatie geleid en in de aanloop naar de (voor-) verkiezingen worden de tegenstellingen tussen de linksere en de centrumtendensen alsmaar groter. De achterban heeft een duidelijk links profiel, maar de strekking Cohn-Bendit zou zich kunnen versterken indien een eigen groene kandidaat het volgend jaar slecht zou doen.

Bij de jongere lidstaten van de EU heeft groen een aparte geschiedenis. In de Baltische staten Estland, Letland en Litouwen groeide de oppositie tegen Moskou onder meer rond milieuprotesten. De groene partijen die na de implosie van de Sovjet-Unie ontstonden, waren anticommunistisch en mede daardoor niet geneigd zich links te plaatsen. In Estland en Letland kwamen de Groenen in de jaren 1990 in de regeringen die volop gingen privatiseren – in Letland was er in 2003 heel even een groene premier, Indulis Emsis, aan het hoofd van een rechtse coalitie.

Ook in Tsjechië zitten de groenen bij rechts. Geplaatst voor de keuze tussen bijdragen tot een linkse of een rechtse regeringsmeerderheid, kozen ze voor dit laatste. De Hongaarse groene LMP zit in de oppositie en voert bijvoorbeeld fel campagne tegen de mediawet van de rechtse regering. Op sociaal-economisch vlak is dit eerder een liberale partij.

Mager

In zuidelijk Europa zijn de groene partijen marginaal. De Spaanse groenen zitten in Verenigd Links met de postcommunisten, evenals in Portugal waar de communistische PCP zich in het groen heeft gestoken. In Italië zijn de Verdi opgegaan in een linkse federatie die electoraal van de kaart is geveegd na haar deelname aan de regering Prodi (2006-2008), want de balans was erg mager.

Mager was ook de balans van de regeringsdeelname van Agalev/Groen! en Ecolo aan de paarsgroene regering Verhofstadt I. In de verkiezingen na die deelname kwam in Vlaanderen de afstraffing.

Intussen is Ecolo naar het centrum opgeschoven, met leiders die een tijdlang hebben geflirt met Didier Reynders, die als minister van Financiën de openbare financiën heeft ontwricht en dat blijft doen ten gerieve van het grootkapitaal. Dubié heeft gelijk dat afglijden van Ecolo aan de kaak te stellen.

Contributed by Freddy De Pauw
woensdag, 02 maart 2011 - Last Updated vrijdag, 04 maart 2011

En Groen!? In Brussel verkoos de lokale afdeling alvast in de gewestregering te stappen met aan Vlaamse kant rechts en duwde zo de sp.a in de oppositie. Groen! staat klaar "om zijn verantwoordelijkheid te nemen", een uitdrukking die vaak moet dienen om veel water in de wijn te doen.

Hoe de groene partijen in Europa dan te klasseren? Niet op één lijn, dat is wel duidelijk, politiek groen dekt een zeer ruim spectrum, van uiterst-linkse tendensen tot rechts

Dit artikel verscheen eerder op Uitpers, webzine voor internationale politiek.